

STARA VRATA Najstariji riječki spomenik i dalje u skelama

Nastavak obnove tek sljedeće godine

Zaštitna skela postavljena je 2019. godine, kad su i započeli restauratorski radovi, no nakon što su 2020. potresi zadesili Zagreb i Petrinju s okolicom, došlo je do preraspodjele financijskih sredstava te su radovi u Rijeci privremeno zaustavljeni

Bruna MATIČIĆ
Snimio Mateo LEVAK

RIJEKA » Najstariji riječki arhitektonski spomenik iz antičkoga doba, Rimski luk, odnosno Stara vrata, više od tri godine stoje u skelama, a nastavak obnove, unatoč lošem stanju u kojem se nalaze, može se očekivati tek u 2024. godini.

Naime, Stara vrata predstavljaju ulaz u središte kasnoantičkog zapovjedništva rimske Tarsatice, antičkoga grada nad čijim se ruševinama uzdigla srednjovjekovna Rijeka. Izgrađena od masivnih kamenih blokova, visoka 5,8 metara i široka 3,65 metara, ova su vrata ujedno i jedan od rijetkih sačuvanih arhitektonskih spomenika koji progovaraju o najstarijoj povijesti našega grada. Međutim, već dugi niz godina Stara su vrata u izrazito lošem stanju, na što su upućivali i brojni konzervatori. Na njihovu inicijativu u listopadu 2019. Hrvatski restauratorski zavod pristupio je obnovi najstarijeg riječkog spomenika, a tada su za naš list istaknuli loše stanje u kojem su ga zatekli.

- S obzirom na prirodnu strukturu kamena kojim je

građen, spomenik ima tendenciju raspadanja te su svi njegovi blokovi prošarani mikro i makropukotinama koje su u pojedinim zonama prozročile luskanje i odvajanje, zbog čega je kamen izrazito nestabilan. Zbog svega toga, ujedno je značajno narušena i statika cjelokupne konstrukcije, istaknuli su prije tri godine iz Restauratorskog zavoda kada su započeli radovi na čišćenju i sanaciji spomenika. Također, naveli su da je u planu napraviti konstruktivnu sanaciju luka kako bi se spriječila njegova daljnja degradacija.

Druga faza »na čekanju«

Nažalost, ovaj je spomenik do danas obložen skelama te je prostor oko njega ograden plastičnom mrežom, a tako će biti sve do 2024., saznajemo iz Grada Rijeke i gradskoga Odjela za kulturu.

- Hrvatski restauratorski zavod je na Rimskom luku u Rijeci postavio zaštitnu skelu 2019. kako bi započeo s restauratorskim radovima. Zaštitna skela ima funkciju zaštite prolaznika zbog izrazito lošeg stanja konstrukcije građevine. Također, poslužila je i za pregled stanja temeljem

kojeg je napravljena projektna dokumentacija za statičku sanaciju. Sva financijska sredstva za ove radove osigurao je Hrvatski restauratorski zavod u svom proračunu temeljem iskazanog prioriteta od strane nadležnog Konzervatorskog odjela, istaknuli su iz Odjela za kulturu Grada Rijeke. Navode da je dosadašnjim radovima obuhvaćeno čišćenje kamene plastike, dok je statička sanacija trebala započeti 2020. godine. Konkretno, prva faza obnove uključivala je čišćenje strukture luka vodom pod kontroliranim tlakom, mehaničko čišćenje te čišćenje kemijskim sredstvima i lasersko čišćenje kamena od naslaga crnih skrama. Uz to, u planu je bilo izraditi detaljnu dokumentaciju oštećenja u višim dijelovima konstrukcije, prijeko potrebne za izradu konačnog prijedloga njegove statičke stabilizacije. Kako bi se spriječila daljnja degradacija, druga faza obnove spomenika trebala je obuhvatiti konstruktivnu sanaciju luka koja bi spriječila daljnju degradaciju ovoga spomenika. Ipak, do statičke sanacije, odnosno druge faze obnove spomenika, nije ni

PONOS GRADA

Stara vrata izgrađena su od masivnih kamenih blokova, visoka su 5,8 metara i široka 3,65 metara. Ova su vrata ujedno i jedan od rijetkih sačuvanih arhitektonskih spomenika koji progovaraju o najstarijoj povijesti našega grada

došlo, zbog nesretnih okolnosti i potresa koji su 2020. zadesili Zagreb i Petrinju te njezinu okolicu.

Preraspodjela sredstava

- Nažalost, zbog potrebe preraspodjele financijskih sredstava i raspoloživog radnog vremena djelatnika Hrvatskog restauratorskog zavoda, nakon dva potresa koji su 2020. zadesili prvo Zagreb, a potom i Petrinju s okolicom, u dogovoru s nadležnim Konzervatorskim odjelom privremeno su zaustavljeni daljnji radovi na Rimskom luku. Hrvatski restauratorski zavod nastavlja radove na obnovi planira za 2024. godinu, a planom je predviđeno 300.000 kuna za radove na ovoj građevini koji su osigurani u proračunu Hrvatskog restauratorskog zavoda, odnosno Ministarstva kulture, stoji u zaključku odgovora Odjela za kulturu Grada Rijeke.

Skele ostaju sve do 2024., kad bi radovi trebali biti nastavljeni

Do statičke sanacije još nije došlo